

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0811.6.RO1.D.ZwML	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Ziołolecznictwo w medycynie ludowej Herbalism in traditional medicine
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Rolnictwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	pierwszego stopnia inżynierskie
ogólnoakademicki	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	prof. dr hab. Renata Piwowarczyk
1.6. Kontakt	piwowarczyk@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	botanika ogólna z anatomią roślin, botanika systematyczna, znajomość podstawowych pojęć z zakresu fizjologii roślin i biochemii

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład, laboratoria	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK, zajęcia terenowe	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: wykład konwencjonalny, prezentacja multimedialna. Laboratoria: prezentacja multimedialna, zajęcia w Herbarium IB UJK, w Centrum Badań i Ochrony Różnorodności Biologicznej IB UJK; zajęcia terenowe: poznawanie roślin w Ogrodzie Botanicznym w Kielcach oraz w okolicy Kielc	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Ciechomska A. Ziołolecznictwo ludowe w Polsce [w:] K. Łukomski (red.), Wieloaspektowość antropologii kulturowej. Polityka. Kościół. Kultura, ArcheGraph Wydawnictwo Naukowe, Łódź, 2018. Bańkowski C., Kuzniewski E. Ziołolecznictwo ludowe. PWN, 1990. Muszyński J. Roślinne leki ludowe. Warszawa - Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1954. Magowska A. Z historii zielarstwa w okresie międzywojennym. Relacje z ochroną przyrody. Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 44(2): 95–106, 1999 Senderski E. Prawie wszystko o ziołach i ziołolecznictwie. Wydawnictwo Mateusz E. Senderski, 2015. Dyduch J. Historia zielarstwa w Polsce. Nauki Przyr. 4(6), 5–10, 2014. Szumowski W. Historia medycyny filozoficznie ujęta. Kęty, 2008. Nowiński M. Dzieje upraw i roślin leczniczych. PWRiL, Warszawa, 1983. Broda B. Zarys botaniki farmaceutycznej. PZWL, Warszawa, 2002. Lamer-Zarawska E., Kowal-Gierczyk B, Niedworok J. Fitoterapia i leki roślinne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2012.
	uzupełniająca	Frey L. Rośliny, ziołolecznictwo, skarby – rośliny magiczne w praktyce. Medycyna Nowożytna, 2023. Fijałkowski D., Chojnacka-Fijałkowska E. Rośliny lecznicze na Lubelszczyźnie, 2009. Łuczaj Ł. (red). Dzikie rośliny jadalne, zapomniany potencjał przyrody. Materiały z konferencji Przemysł-Bolestraszycze 13 września 2007. Bolestraszycze, 2008. Senderski M. Zioła. Praktyczny poradnik o ziołach i ziołolecznictwie. K.E.Liber, 2010. Strzelecka H., Kowalski J. Encyklopedia zielarstwa i ziołolecznictwa. PWN, 2000. Świejkowski L. Rośliny lecznicze i przemysłowe. Klucz do oznaczania. Wydawnictwo Libra, Warszawa, 1990. Turowska I., Olesiński A. Zarys zielarstwa dla farmaceutów, lekarzy, plantatorów i zielarzy. Część ogólna. T I. Historia zielarstwa. PZWL Warszawa, 1951. Drobnik J. Zielnik i zielnikoznawstwo. PWN, Warszawa, 2007. Łuczaj Ł. Dzika kuchnia. WNK, 2013. Ciechomska M.. Maści czarownic, śmiertelne trucizny i serum prawdy: historia i wykorzystanie psychoaktywnych roślin z rodziny Solanaceae, „Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ Nauki Ścisłe” 9(2), 2014. Ożarowski A.(red.), Ziołolecznictwo, poradnik dla lekarzy, wyd. PZWL, Warszawa 1976.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

- C1-Nabycie wiedzy o substancjach roślinnych oraz surowcach zielarskich stosowanych w ziołolecznictwie ludowym (W).
 C2-Określenie roli i znaczenia roślin leczniczych w medycynie ludowej (W).
 C3-Wskazanie na różnorodne formy i sposoby korzystania z roślin użytkowych i leczniczych w medycynie ludowej (W, Ć).
 C4-Świadomość budowy oraz różnorodności gatunków roślin pozyskiwanych do produkcji leków w medycynie ludowej (W, C).

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady: 1. Historia ziołolecznictwa w medycynie ludowej w Polsce i na świecie od starożytności po czasy współczesne. 2. Stosowanie roślin w krajowej medycynie ludowej oraz wybranych światowych tradycyjnych systemach medycznych, m.in. indyjskiej, chińskiej, tybetańskiej. 3. Charakterystyka biochemiczna, terapeutyczna i farmakologiczna podstawowych grup substancji roślinnych oraz surowców zielarskich stosowanych w dawnej i współczesnej medycynie ludowej. 4. Działanie farmakologiczne związków roślinnych, trwałość, interakcje, toksyczność. Elementy toksykologii roślinnej. 5. Rodzaje preparatów ziołowych w medycynie ludowej. Źródła pozyskania surowców zielarskich oraz sposoby ich przygotowania. 6. Zbiór ziół a ochrona przyrody. 7. Przegląd i charakterystyka morfologiczno-anatomiczna wybranych grup taksonomicznych tradycyjnie stosowanych roślin leczniczych.

Laboatoria: 1. Charakterystyka morfologiczno-anatomiczna wybranych grup taksonomicznych roślin leczniczych stosowanych w medycynie ludowej. 2. Przegląd najważniejszych roślin tradycyjnie stosowanych w kraju i na świecie. 3. Wiedza teoretyczna i praktyczna budowy morfologicznej organów wegetatywnych i generatywnych. Zajęcia terenowe, w Ogrodzie Botanicznym w Kielcach i/lub na wybranych siedliskach w okolicy Kielc, zapoznają studenta z zagadnieniami morfologii, biologii, ekologii i systematyki wybranych rodzin w obrębie roślin naczyniowych, a także z morfologicznymi cechami diagnostycznymi ważniejszych roślin leczniczych.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	Zna historię stosowania ziół i surowców zielarskich w różnych społecznościach na przestrzeni dziejów w medycynie ludowej.	RO1A_W14
W02	Rozumie różne grupy systematyczne roślin, formy i zasady stosowania leku roślinnego na przestrzeni wieków w medycynie ludowej.	RO1A_W14
W03	Zna charakterystykę morfologiczną i anatomiczną wybranych roślin dostarczających surowce lecznicze i użytkowe w medycynie ludowej.	RO1A_W14
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrafi wykorzystać różne źródła do opracowania charakterystyki zastosowań surowców zielarskich w ujęciu historycznym w medycynie ludowej	RO1A_U01
U02	Rozpoznaje rośliny na podstawie cech morfologicznych i anatomicznych (podstawowe gatunki zielarskie).	RO1A_U01
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Jest świadomy potrzeby dokształcania i samodoskonalenia w zakresie wiedzy o surowcach i przetworach zielarskich.	RO1A_K02

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny			Kolokwium			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne (jakie?)		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01				+																	
W02				+																	
W03				+	+																
U01				+																	
U02					+																
K01				+	+																

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (w tym e-learning)	3	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 61-68% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	3,5	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 69-76% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	4	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 77-84% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	4,5	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 85-92% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.

	5	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 93-100% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
Laboratoria (L) (w tym e-learning)	3	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 61-68% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	3,5	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 69-76% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	4	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 77-84% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	4,5	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 85-92% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
	5	Uzyskanie z kolokwium w formie pisemnej od 93-100% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	30	
<i>Udział w wykładach</i>	15	
<i>Udział w laboratoriach</i>	15	
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	20	
<i>Przygotowanie do wykładu</i>	1	
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium</i>		
<i>Przygotowanie do kolokwium</i>	15	
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa</i>	2	
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>	2	
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)